

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, péntek, 1908. augusztus 7.

167. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és Adó-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susák Uskočka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Uj összeköttetéseink

Dalmáciával.

A „Magyar Hírlap“ tegnapi száma az új magyar-dalmát összekötő vasutról a következő érdekes részleteket közli:

A Magyarország és Ausztria között kötött kereskedelmi kiegyezési törvényben a magyar állam biztosította a magyar-dalmát összekötő vasuti hálózat kiépítését.

Eme hálózat több részből áll. 1. Károlyvárostól az országhatárszélég Möttling felé vezető 30 km. hosszú részből, melynek folytatását Möttling felé Rudolfswert községig az osztrák kormány fogja kiépíteni.

Ez a vonal közvetíti majd a csatlakozást az osztrák vasuti hálózat és a magyar-dalmát összekötő vasút között.

A hálózat áll továbbá az ogulin—knini 210 km. hosszú fővonalból, a jezero—bihaci 55 km. és a zaloznica—otocaci 20 km. hosszú szárnyvonalakból. A felsorolt vonalak hossza: 315 km.

A károlyváros—országhatárszéli résznek és az ogulin—knini vonal ogulin—plaski—saborzski szakaszának közigazgatási bejárását már megtörtötték, a többi vonalrésznek nyomjelző- és előmunkái pedig folyamatban vannak és ezeknek a bejárása is még a folyó évre várható.

A károlyváros—országhatárszéli vonalra az első délnyugoti határvégi helyi érdekű vasut részvénytársaság kapott előmunkálati engedélyt, mely a vonalat sziszek—caprag—vrginmost—károlyvárosi h. é. vasuti vonalának folytatásaként, mint h. é. vasutat szándékozik kiépíteni.

A budapest—fiumei fővonal Károlyváros állomásán Budapest felüli végéből ágazik ki, az első 16 km. hosszban a Kulpa folyó tágas völgyében, annak a baloldalán halad, majd Zorhovács községnél a Kulpát 90 m. nyílású hiddal keresztezi és Ozalj községnél a Kulpa völgyesorulatába jut, amelyben az ország határáig halad, ahol a Kulpa másodszori keresztezése után Krajna határába lép.

A vonal, mint már említettük 30 km. hosszú. Az első 16 km. síkföldi vasut, a többi 14 km. pedig nehéz völgyvasut, 10 százalék legnagyobb emelkedéssel és 250 m. legkisebb ivsugárral.

A völgyesorulatban részben a Kulpa medrében, részben a meredek sziklás parti lejtőkön halad a vasut; közben Ozalj községnél a régi Frangepán vár alatt 120 m., Ilovac község határában pedig 480 m. hosszú alagutttal töri át a hegységet. A két Kulpahidon kívül, melyek közül az egyik közös határhíd, 148 áteresztőre és hidra lesz szükség.

Károlyváros csatlakozó állomáson kívül a vonal mentén: Dolnje-Pokupje megállóhelyet, Mahično, Zorkovač Ozalj, Kamanje állomásokat és Bubnjarci határállomást tervezik. A határállomáson I. rangú felépítmény lesz avégből, hogy a vonatok az I. rangú felépítményvel tervezett osztrák vonalról az állomásba bejárhassanak.

Az ogulin—knini fővonalra és a szárnyvonalakra a magyar helyi érdekű vasut részvénytársaság és a magyar agrár és járadékbank kapott előmunkálati engedélyt. Ezt a vonalat második rangú fővonalaként tervezik.

A budapest—fiumei fővonal Ogulin állomásából indul ki; tágas völgyben délnyugoti irányban, az országutat követve 10 ezrelék legnagyobb emelkedéssel és 250 legkisebb ivsugárral Plaski, majd pedig Jezero község felé halad. Jezero lesz a Bihać felé vezető szárny-

vonat kiágazó állomása. A fővonal azután Jezero felől délnek fordul és itt kezdődik a Kiskapella hegység átlépése, melyet 870 m. hosszú alagutttal és megfelelő vonalkifejlődéssel terveznek. E vonalrészben 13 ezreléknyi a legnagyobb emelkedés. A Kiskapella átlépése után a vonal Saborski község felé fordul. Az ogulin—saborzski szakasz 53 km. hosszú.

A bejárt vonalszakasz mentén a következő állomásokat tervezik: Ogulin csatl. állomás, Ostaria, Munjava, Miscevic, Plaski állomásokat, Plavca draga megállóhelyet, Jezero állomást, kitérőt és Saborski állomást.

Egy fogházi kaland története.

— Elmondja Fodor Oszkár. —

Staindl Ottone barátom által becsukattam magamat a fiumei rendőrség fogházába.

A mód igen egyszerű volt s a nyájas olvasó el sem hiszi.

Abbáziából jövet, a mólón üdvözöltem Peinovich detektív urat.

A dolgot, megvallom, kissé könnyelműen intéztem, mert megeshetett volna, hogy a tréfából harminc nap lett légyen. Mert ugy szól az a bizonyos 70. §., amelylyel engem Fiuméből kitiltottak, hogy aki a kitiltás tartama alatt visszatér, ahonnan végérvényesen kitiltották, 30 napig terjedhető fogházzal büntethető. Nem tekintettem magamat mártírnak (pedig azzá akartak avatni), amikor ez a csekélység, ez a törvénytelen herce-hurca megtörtént.

A sebet a magyar állameszme szolgálata közepette kaptam s éppen ezért nem részeseültem a magyar államhatalom támogatásában. Ez így van mindig.

Azóta három hónap tel el.

Dolzani Attilio rendőrfőnök ur engedelmével átjárhattam Abbáziába, Fiume érintésével.

A rendőrtanácsos ur azonban egy napon kitért, hogy az odamenetre szóló engedély nem vonatkozik egyuttal a visszatérésre. Ugy látszik, mesteruszónak, vagy fiumei cápának gondolt, aki, ha kell néhány jó tempóval oda-át terem a horvátok földjén. Sajnos, itt a cápának ugyancsak sok lenyelni valója volt a városi piszokból, s mint a rossz nyelvek beszélik, úgy jóllakott tőle, hogy megdöglött. Nem ülhettem a cápa hátára, tehát meg kellett elégednem az Ungaro-Croata egy szalonhajójával.

Mit sem sejtve, haladtam végig az Adamich-mólón, majd befordultam a Rivára, hogy utamat folytassam hazafelé. Peinovich detektív megállított.

Nem említette, hogy valami tartozása van, hanem igazolványt kért tőlem. Megmagyaráztam neki, hogy urak között nem mindig kell az irás s én az ő urának, Dolzani assesornak a szavában is bízom.

Erre ő tagadóan rázta a fejét, ami nem csekély csodálkozást keltett bennem, mert nem kis dolog, ha valaki az uráról tagadja, hogy ur. No de ez nem ide tartozik.

Fölkértem végül Peinovich urat, aki különben derék ember lehet, hogy kísérjen föl a rendőrségre.

Ez is megtörtént.

Dolzani Attilio és megbízottja, aki az engedélyt közvetítette, valami gyárvizsgálattal volt elfoglalva, s mire megjött, az én Staindl Odone barátom be volt avatva az eset minden részébe.

Ha már így áll a dolog — gondoltam, hát csukjanak le. De mennél rövidebb időre.

Staindl barátunk ezuttal (ezt komolyan hangoztatom) teljesen józan volt. A paralizis progressziva legcsekélyebb tünete sem volt meg benne. És megtette nekem azt a nagy szíveséget, hogy megismerjem a fiumei rendőrfogház rejtelmét.

Most amikor a diszes fogságból kiszabadultam, csöklődöttan konstátalom, hogy nem úgy volt amint én elgondoltam. Előttem piszokfészekről, kolera tanyáról meg egyebekről beszéltek.

De ennyire még sincs egészen.

A fiumei rendőrfogház nagyon érdekes. Talán nincs is párja a világon, de különösen nem akad egy ilyen unikum egy 50.000 lakossal bíró városban. Piszok, — elég kevés benne. (Annál több van a városházán.) De szög és féreg annál több.

Az ember nem is tud betelni az élvezetből. Természetesen az olyan ember, aki különös érzékkel bír a penetráns szag iránt.

A „szép“ fogháznak összesen 8 (nyolc) cellája van, ahová nagyon gyakran 70—75 embert gyömöszölnek össze. Ezt különben maga a fogházmester mondotta.

El lehet képzelni, hogy milyen levegő uralkodik benne. Az ember kapkod levegő után, mert levegő ugyancsak kevés van. S ezt rendőrfogháznak nevezik Fiumében. Lucheninek bizonyára jobb sorja volt mint azoknak a szerencsétlen csavargóknak meg egyéb embereknek, akik különböző okokból kerülnek ide.

A hangulat a fogházban nyomott. Néha hallik ének is. Egy leány énekel egy elnyújtott egyhangú unalmas dalt.

En az előkelőségekhez tartozom. Az I. számú cellát kaptam, ahol csak egy fiumei ifju van elzárva.

— Még holnap reggelig s azután szabad vagyok, mint a madár — mondja önmagát vigasztalóan.

Azután így folytatja:

— Az ur mit csinált? Itt marad sokáig?

Nem figyeltem a többi kérdésre. Még délután szemlét tartottam. A fiatal leány, aki előbb énekel, kihajolt a négyszögletes nyíláson.

— Miért van elzárva?

— Ja a szerelem, — mondja regzigálan. Szerelmért harminc nap és még haza is küldenek a falu szegyére. Pedig nem vétettem semmit. Uram-isten, hát hogyan éljen meg az ilyen drága városban egy védtelen nő . . .

Az én szomszédom azért ül 7 napot, mert Steindl barátunkat tárgyalás alatt leszarazta. Azzal vigasztalom, hogy ilyen uraknak sohasem szabad az igazat megmondani.

Egy 15 éves fiu 30 napot ül, mert — ő mondja — a hajón aludt. Igazi gonosztevő már most. Meg is mondtam neki: Még sokra viszed.

Egy cella tele van kéjnőkkel. Egy másik közismert csavargókkal, akikre rossz nézni is. Az embert undor fogja el, amikor figyelni őket. Azután száználmat érez irántuk. Akad közöttük egész sereg fiatalember, akiket még meg lehetne menteni. De ki gondol az ő megmentésükre?

Fiumében három dolog kell a vezető embereknek: politika, politika és még egyszer politika — de közgazdasági „tevékenységgel“ egybekötve. Az intézmények fejlesztése subick, ott keveset lehet panamázni.

UJDONSÁGOK.

— **Fodor Oszkár ügye.** Fodor Oszkárnak, lapunk szerkesztőjének jogtalan letartóztatása elleni fellebbezése csak tegnap délután került a kormányzói tanácshoz, mely a derék fiumei autonómrendőrség 3 napi fogházra szóló ítéletét két napra szállította le, úgy hogy Fodor ma reggel már elhagyhatta a rendőrség börtönét. Egyelőre Abbaziába ment rövid pihenésre, mivel a két napi fogság meglehetősen megviselte idegeit és a cellák bűzhődt levegőjétől állandóan szédülései vannak.

Fodor Oszkár egy beavatott rendőrtisztviselő útján érdekes részleteket tudott meg letartóztatása okairól:

Dolzani rendőrfőnök egyszer s mindenkorra megengedte, hogy a kitiltás visszavonásáig Szusákról Fiume érintésével Abbaziába járhatson. Ezen bizalmas engedélyről informálva volt Dolzani útján a legtöbb rendőrtisztviselő is. Nem is történt volna eddig semmi, ha a „Voce del Popolo“ kifozott és diszkvalifikált szerkesztője Marcuzzi Emil tudomást nem szerezte erről. Ő bízta fel Peinovich detektívét, aki neki sógora, hogy lapunk szerkesztőjének kellemetlenkedjék. A rendőrségen megbotránkozással vették tudomásul maguk a jobb izlésű tisztviselők is a gyalázatos spiclikedést és felháborodva beszéltek a dologról. Egy ember örült csak neki: Odone Steindl, kit közleményeinkből jól ismernek olvasóink.

A kormányzói tanács döntéséről úgy tudjuk, hogy azért nem szállította le kevesebbre mint két napra a „büntetést“, mivel Fodor Oszkár a döntéskor már ugyanis közel két nap óta volt a rendőrség börtönében és ugylátszik, hogy a kormányzóság annyira nem akarta dezavualni az autonómiával bíró, de avval nagyon is visszaélő várost, hogy a kiszabott ítélet egészen megsemmisítse.

Minthogy Fodor Oszkárnál a rendőrség letartóztatásakor revolvert is talált, melyet a fiumei közbiztonsági állapotok mellett természetesen *kénytelen* állandóan magával hordani, tiltott fegyverviselés címén 20 korona pénzbüntetésre is ítélte Steindl Odone szerkesztőnk. A 20 koronát Fodor a legnagyobb léleknyugalommal azonnal kifizette tárcájából.

— **A kormányzó ur negligenciájában.** A Pesti Hirlap tegnapi számában olvassuk a következő jóízű apróságot: Szeretnők a kormányzó ur inkognitóját tiszteletben tartani, de egy kissé bajos a dolog.

Mert kormányzó Magyarországon ez idő szerint alig van egynél több. Valamikor a régi jó időkben volt még egy, a kitűnő Demeczky Mihály, a Ferenc József nevelő intézet kormányzója, azóta azonban a jeles kormányzó a jól megérdemelt nyugalomba vonult, Apponyi kultuszminiszter berendelle a központba. Így aztán nem lehet senki előtt sem titok, hogy a most szóban forgó kormányzó senki más, mint a szintén kitűnő gróf Nákó Sándor.

A jelenlegi egyetlen kormányzó egyénisége sugárzik a szeretetreméltóságtól, a finom gömbölydedségtől és patriarchalis közvetlenségtől.

Ennek bizonyítására egy abbáziai olvasónk a következőket írja nekünk:

— Engedjék meg t. uraim, hogy egy kedves kis képet fessek meg önök előtt. Gondolom nem titok odahaza, hogy itt Abbaziában egymás tyukszemét tapossák a magyarok. Ezt nem annyira a tyukszemek, mint a magyarok sokasága okozza. Így azután a Quarnero kávéház délutáni kávétracscsain ott lehet látni a kedves Blaunét a legbajosabb bété-kalamban, valamint a kis Spiz Fánit, a sarki sajtos Tizian vörös haju leányát, aki direkt a szépségversenyre trainirozza magát és azután akít még akarni tetszik.

Nagyon kedvesek ezek a quarnerói délutánok. A magyar cigány vigan huzza az otthoni nótákat, a porondos uton kacéran sétáltatják legujabb toalettjeiket a hölgyek, miközben Herz ur ellentengernagy ruhában kokettiroz egy kis barnával, s.óval tetszik látni: itt van tout Budapest a Terézvárosból és kapcsoló ré szciből. Az ember mintha csak otthon volna. Még a magyar államhatalom is képviselve van.

Zászlósúr képviselő, igazi excellenciás ur, maga gróf Nákó Sándor, a fiumei kormányzó. Naponta átrándul fiumei rezidenciájából ebbe az osztrák fürdőbe, amiért nem kell megróni, mert hiszen szinte magyar földnek tetszik ez már a sok itt tenyésző magyar tyukszem miatt. Oh, a kormányzó ur igen kedves ember. Minden géne nélkül telepedik le ő is a Quarnerokávéház valamelyik fehér asztalához, megiszza a maga habos kávéját és derűs, jószágos arccal gyönyörködik a vendégekben. A tekintete mintha ezt fejezné ki:

— Hiszen itt családi körben vagyunk, hiszen mi itt mind magyarok vagyunk.

És a kormányzó ur csakugyan nagyon is intenzíven érzi magát, hogy családi körben van. Mert amíg a Blauné, meg a Spitz Fáni, meg a többi úgy be vannak fűzve, hogy alig lélegzenek s az urak, Herz ur az ellentengernagy s a többiek legkifogástalanabb tengerész-uniformisban ágálnak, addig a kormányzó ur mellény nélkül, komótosan telepedik el egy széken, néha még puha, nyári inge is szétnyilik a mellén és hogy a családias jelleg még teljesebb legyen, kacéran kukucskál ki a kabátja szárnyai mögöl a nadrágtartója. Szinte azt mondja a szép asszonyoknak:

— Kukk!

Ugy-e, milyen kedves ez a kép? Így képviseli a kormányzó ur Abbaziában a magyar államhatalmat — hőzentrágerrel.

— **Egy bankigazgató kiténtetése.** A királyi Vajda Imrénének, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgató-helyettesének a magyar nemességet „bajmoki“ előnévvel adományozta. A kiténtetést a hivatalos lap már egyik legközelebbi számában fogja közölni.

— **A villamos vasút kiépítése.** A városi hatóság a saját kezelésébe átvett villamos vasutnál uralkodó türhetetlen közlekedési viszonyokon végre komolyan segíteni akar. Beállták ugylátszik, hogy a közönség a járatok jelenlegi rendszertelensége és rendtelensége mellett teljesen le fog szokni a villamosvasut használatáról. Mindenek előtt serényen folytatják a Danubius gyáron tul levő rész kiépítését és a szükséges uttest szabályozását, úgy, hogy még ez évben Cantridáig fog a villamos közlekedni.

Épp most itt időzik egy osztrák bizottság is, mely a preluca—fiumei összeköttetés részletkérdéseit intézi el a városal, úgy, hogy 1909 május 1-én minden valószínűség szerint már Abbaziáig, illetve Lovranáig közlekedhünk majd a villanyoson.

Mindezeknél fontosabb azonban a város ama elhatározása, hogy az egész fiumei vonalon végig kiépíti a második vágányt és a déli vasut sinkeresztkezésénél a voloszkai uton, valamint a Deák szálló előtti államvasuti sínpar fölött, egy-egy 200 méter hosszú és 5 méter széles hidat épít, melyet kizárólag a villamos vasut kocsijai fognak használni. Az ivben épült hid legmagasabb pontján 5 méter magas lesz és oszlopai nem fogják akadályozni az uttesten lebonyoluló foglalmat, mivel a hid az ut szélén már az államvasut területén fog felépülni.

A közönség kényelme érdekében reméljük a valóban praktikus reformok mielőbbi megvalósítását.

— **Egy öngyilkosság.** Tegnap délután 5 óra után, midőn az *Ante Starcevic*s gőzös utban volt Abbaziából Fiuméba, egy a hátsó fedélzeten álló körülbelül 40 éves ember a torpedógyár közelében beugrott a tengerbe. A hajtót megállították, de időközben egy a közelben haladó kis torpedógyári gőzös a habokkal küzdő férfi segítségére sietett és miután szerencsésen felvonszolta a gőzösr s bevitte a torpedógyárba. Az „Ante Starcevic“ pedig nyugodtan, mintha mi sem történt volna, folytatta útját.

— **Véres összeütközés csendőrök és horvátok közt.** Zágrábból jelenti tudósítónk, hogy a Likamegyében lévő Jasne faluban a nép és csendőrök közt a napokban véres összeütközés történt, amelynek két halálos áldozata van. Az összeütközésre a járási hatóság ama rendelete adott okot, amely a takarmányhiányra való tekintettel a községbeliek marháját eltiltotta a legelőktől, hogy a szénát tételre félretehessék. A rendelet a faluban igen nagy elkeseredést okozott s a lakosság való-

ságos zendülésbe tört ki. A rend helyreállítására kivezényelt csendőrök egy izben *sortüzet voltak kénytelenek adni*, amely alkalommal a zendülők közül *ketten meghaltak, többen pedig súlyosan megsebesültek.* A falu lakói közül sokat hatóság elleni erőszak miatt letartóztattak.

— **A kikötőből.** Augusztus 6. Érkezett: „Veria“ angol gőzös Liverpoolból 250 tonna vegyes áruval; „Austria“ német gőzös Hamburgból 200 tonna vassal és 60 tonna vegyes áruval. Indult: „Tisza“ magyar gőzös Marseilleba 130 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval; „Vincenzo Bonano“ olasz gőzös Messinába üresen.

— **Az anyakönyvi hivatal költözése.** A fiumei m. kir. állami anyakönyvi hivatal folyó hó 8-án szombaton délelben költözik végleges helyiségébe a Via Clotilde inferiore 2. szám alatti Whitehead-féle házba.

— **Felolvasás.** A Fiumei Munkásotthonban (Via Fiumara 2.) f. évi aug. hó 6-án, csütörtökön este 8 órakor felolvasás lesz a „vallás és a társadalom“ címen. Érdeklődők szívesen láttatnak. Belépő díj nincs.

— **Kereskedelmi tanulmányut a Keleten.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy a kereskedelmiügyi miniszter közlése szerint, a „Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete“ egyik taysztalt régi tagját ösztöndíjjal küldi ki európai Oroszországba, Törökországba, Görögországba valamint Románia, Bulgária, Szerbia, Montenegro és Egyiptomba abból a célból, hogy az ottani kereskedelmi viszonyokat tanulmányozza és a magyar középkereskedelem es középipar részére kiviteli piacokat teremtsen. A kereskedelemügyi miniszter utasítására felhívja ennél fogva a kamara az érdekelt kereskedőket és iparosokat, hogy amennyiben a kiküldött ösztöndíjas közremöködését igénybe óhajtják venni, ez iránt közvetlenül az említett egyesülettel (Budapest, V., Arany János-utca 29. sz.) lépjenek érintkezésbe. Az ösztöndíjnak szánt mintagyűjtemények lehetőleg azonnal az egyesület címére beküldendők.

x **Fratelli Deisinger** fiumei városi raktára (Via Molo 9.) engros áron árusítja kisebb beszerzéseknél is a legkitűnőbb kávét és teát.

Közleményeink csakis a forrás megnevezésével vehetők át.

Előfizetési felhívás.

Augusztus 1-re új előfizetést nyitottunk „A TENGERPART“-ra, amely Fiume egyetlen számottevő magyar napilapja s jól értesült-sége valamint öszinte s törhetetlenül sovén magyar politikája miatt méltán számíthat minden magyareMBER támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a kötelességét, amelylyel minden magyar ember a közjóért munkálkodó magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART“

most már ötödik esztendeje szolgálja mindenkitől függetlenül azországnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „

Telefon 229. sz.

„A TENGERPART“
kiadóhivatala.
Vicolo dell'Ospedale
Wurzer-ház I. em.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀▶ Telefon.

Wekerle utja.

BUDAPEST, aug. 6. A félhivatalos „Budapesti Tudósító” jelenti, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ischli utjában tegnap délelőtt Bécsbe érkezett, ahol a Staatsbahnhofon Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó várta.

Wekerle a királynál.

ISCHL, aug. 6. A király ma délelőtt Wekerle miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta, mely másfél óráig tartott. A miniszterelnök a minapi minisztertanács összes határozatairól beszámolt és részletesen referált a politikai helyzetről.

A karlócai patriárka választásra nézve a király hozzájárult Wekerle javaslatához, melyszerint ő felsége Zmejanovics megválasztását nem erősíti meg és felhívja a kongresszust, hogy új választást tüsszön ki.

A miniszterelnök még ma hazautazik.

Párvy püspök zsarolója.

BUDAPEST, aug. 6. A budapesti törvényszék vádtanácsa ma Kovács Klotild volt postamester, a szepesi püspök zsarolója ügyében elhatározta, hogy a folyton dühöngő nőt elmeorvosi intézetbe szállíttatja megfigyelés végett.

A fiumei tisztviselőkért

BUDAPEST, aug. 6. Nákó Sándor gróf Wekerle Sándor miniszterelnöknek Bécsben referált a fiumei folyó ügyekről és az elégedetlen fiumei állami tisztviselők tíz százalékos drágasági pótlékát is megsúrgette.

Uj vasuti balesetbiztosítás.

BUDAPEST, aug. 6. A kereskedelmi miniszteriumbar. Szerényi államtitkár elnöklésével ma fontos szaktanácskozás ült össze a kötelező vasuti balesetbiztosítás dolgában. A terv szerint, melyet egy magánvállalat (— a Rákosi és Zilahy család által alapított Európai Utipodgyász Biztosító Vállalat terjesztett elő —) minden utas vasuti jegyéhez a távolság szerint emelkedő külön díj lefizetése ellenében egy biztosító szelvényt kapna, mely az államvasutat minden balesetből eredő kártérítési kötelezettség alól felmentené. A tervezet kivitele állítólag évi 20 millió (?) korona haszonnal járna az államra nézve.

A végrehajtási novella ellen.

BUDAPEST, aug. 6. Szerényi államtitkárna ma az összes hazai kereskedelmi és iparkamarák kiküldöttjei közös felterjesztést nyújtottak át, melyben a kereskedelem és ipar érdekeit súlyosan érintő végrehajtási novella életbeléptetésének elhalasztását kérik. Szerényi megígérte, hogy a felterjesztést beható megfontolás alá veszi és illetékes helyre továbbítani fogja.

Letartóztatott váltóhamisító.

BUDAPEST, aug. 6. A budapesti rendőrség letartóztatta Piringer Tivadart, ki még nem régen közismert alakja volt Budapest éjjeli életének. Piringer atya nevére hatvanezer koronás váltót hamisított és azután megszökött a fővárosból, ahová tegnap titokban visszatért.

Zeppelin léghajója elpusztult.

Egész Németország egy óriási nemzeti katasztrófa behatása alatt áll. Zeppelin gróf léghajója, mely minden német ember szívét büszkeséggel töltötte el, és most volt visszatérően diadalmas mainzi utjáról, tegnap délután Echterdingenben Stuttgart közelében egy hirtelen támadt szélvihar folytán teljesen elpusztult. Az egész világ kulturális haladása szempontjából is sajnálatos esetről következő távirataink számolnak be.

STUTTART, aug. 5. Zeppelin gróf gyönyörű léghajója ma délután a lángok martaléka lett. Röviddel 3 óra előtt nagy szélvihar támadt, mely a szabad mezőn lehorgonyzott léghajót teljes erővel felkapta és délnyugati irányban ragadta el. Ötszáz méternyire a fel-

szállás helyétől, a ballon egyszerre lefelé hajlott és belsejéből füst felhők szállottak ki. Egy iszonyú dördülés reszkettette meg a levegőt s a nagyszerű légi alkotmány minden tartozékával együtt a sző szoros értelmében pozdorjává repült szét. Még a léghajó favázát is teljesen összerombolva dobta egy közeli erdőbe a robbanás.

ECHTERDINGEN, aug. 5. Több utász-katonára, ki a ballon által a levegőbe emeltetett és azután a földre esett, súlyosan megsebesült. Zeppelin gróf, ki a katasztrófa pillanatában a közeli községben időzött, sirva fakadt a lesújtó hír hallatára és automobilon kellett Stuttgartba szállítani.

FRIEDRICHSHAFEN, aug. 5. A gyász-hírről Zeppelin gróf irodája utján délután 4 órakor értesült itt a léghajó visszatérésére váró óriási közönség. A hír általános pánikot keltett és sokan csak nagy nehezen tudták könyveiket visszatartani. A zászlókat, melyek a ballonnázson és Friedrichshafen összes épületein lengették, azonnal bevonták és Zeppelin gróf vállalati irodájának épülete egy csapásra gyázházzá változott át. Itt időző württembergi király mélyen megindulva kondoleált táviratban Zeppelinnek.

MANNHEIM, aug. 6. Alig terjedt el itt a Zeppelin-léghajó elpusztulásának híre, azonnal gyűjtés indult meg egy új léghajó építésének költségeire. Egy gazdag mannheimi polgár egy maga 50 ezer márkát adományozott. Az összes berlini és vidéki lapok gyűjtést indítottak az új léghajó felépítésére.

Telefon-számok :

Szerkesztőség	954
Kiadóhivatal	229
Nyomda	920

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

GRADO TENGERI FÜRDŐ

Goldberger szálló és étterem

a fürdővel szemben tengeri kilátással.

Villanyvilágítás.

Kitünő bécsi és magyar konyha.

Goldberger vendéglője - Trieszt.

TRIESZT, Piazza della Borsa 7 I.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyar-ság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

Globus

Hirlapügynökség.

Újság-elárúsítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

Letétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Első fiumei magyar uri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Külön női teremben hajmosás, fésülés, és mindennemű modern hajmunkák végeztetnek.

Az uri teremben pontos és jó kiszolgálás.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Orményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Nyomdai tanoncot

lehetőleg magyar családból felvesz A Tengerpart nyomdája.

Titanit a modern kor legjobb robbantó anyaga.

Nem fagy. Teljesen veszélytelen. Nagyon olcsó. Hatása rendkívül erős. Kivánatra díjtalan próbarobbantások.

Képvisező: Piazza István, épít. vállalkozó

Fiume Rastocine 348 Telefon 945.

Halál a poloskákra !!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen fertőtleníti. Elárúsító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujonnán érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermek-különlegességek. Panama-kalapok.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúsító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percrenyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

CANTRIDA FÜRDŐ ÉS VENDÉGLŐ

Kombinált villamos vasúti és fürdőjegyek:

Felnőtteknek: Fiumara-Cantrida 70 fill. Gard. pubb.-Cant. 60 fill.
Gyermekeknek: " " 50 fill. " " 40 fill.

Ez árakban befoglaltatik a villamos vasut oda- vissza, az omnibus, a fürdés és a fehérnemű.

Tíz jegyet tartalmazó blockok árai:

Felnőtteknek: a Fiumarától 6.— kor., népkerttől 5.— kor.
Gyermekeknek: " 4.40 kor., " 3.40 kor.

Jegyek és blockok kaphatók a villamos vasut kalauzainál és a fürdőpénztárnál.

Remek árnyas kert és nagy terrasz.

Szobák idegeneknek. — Magasforrasú vízvezeték — Villanyvilágítás.

— Izletes ételek és kitűnő italok. —

Kőbányai Polgári Sör.

MITTEL ALAJOS
fürdőtulajdonos.

MANN JÓZSEF
vendéglős.

Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.

Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kongresszus által.

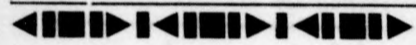
Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcso árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Bonbonniere Möve

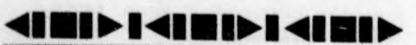
Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estéknként nemzetközi varieté-előadások kizárólag elsőrendű

művészi erők felléptével.

Kitűnő szellőztetés.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villánhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések. Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolftram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

SPORT VENDÉGLŐ

Fiume, via Germania 2 a Jellačić kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitűnő borok.

Kőbányai Polgári Sör.

KUMIN FERENCZ vendéglős.

ADRIA ÉTTEREM

— FIUME, —

Piazza Elisabetta. o—o—o Via Adamich.

A város központjában.

Idegenek találkozó helye.

Kitűnő konyha.

Minden időben friss halak.

Első fiumei magyar
szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szigorú pontosság s kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ALTBERGER IGNÁCZ.

Fiume, Via Sanità Adria Palota.

TELEFON 923.

ABBAZIA

BRISTOL

szálló, kávéház és étterem

Elsőrendű szálló 120 szobával a fürdő központjában: (a villamos vasut megállóhelyén).

Lift, fürdőszobák, villanyvilágítás.

Mérsékelt szoba- és penzió-árak.

Kitűnő magyar konyha.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Magyar személyzet.

Tulajdonos Rudovits Vilmos.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

Dr. Krisković Vladimir

☞ fogorvosi műterme ☜

FIUME,

Via del Porto I. emelet

Specialista aranyfogak s koronák betetésében. Fájdalom nélküli műtétek.

Rendelés d. e. 8—12

és d. u. 2—6 órákor.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

☞ „A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyei jár. ☜

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Felelős szerkesztő: Kovács Ferenc.

NYOMATOTT: A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME.

V. évfolyam!

V. évfolyam!